СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ИҖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

22 ФЕВРАЛЬ, 1997 ел. ШИМБӘ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | № 21 (8033) | Бәясе билгеләнгәнчә.

Яз ишек кага

Эшне тиз тоттылар

Безнең Югары Норлат авылы халкы - оешкан, эшчән халык. Тапшырылган эшне җиренә җиткереп үтәү - безнең өчен закон. Әле менә узган ел көзге кыр эшләреннән соң барлык техниканы, авыл хуҗалыгы машиналарын кышкы саклауга кую чорында да бөтен халык мастерскойда булды. Аннан бердәм төстә ремонт эшенә керештеләр. Бездә бит механизаторларның һәркайсына диярлек берьюлы берничә төрле техника беркетелгән. Аңлашыла ки, аларның саклanышы өчен дә үзләре үк җаваплы алар. Шуңа да техниканы саклауга куюга ук аны ремонтлауга керештеләр механизаторлар. Чөгендер игү буенча механикалаштырылган звено җитәкчеләре Шамил Яруллин һәм Зәйдулла Мөхәммәтов үз карамакларындагы Т - 70 тракторларын төзәттеләр башта. Һәр узелын энә күзеннән үткәрделәр, карадылар, майладылар. Хәер, бу механизаторлар өчен күрсәтмә дә, артларыннан контроль дә таләп ителми. Алар һәр эшне үзләре белеп эшлиләр, ә инде техникага сак караштa булулары турында әйтәсе дә юк. Шуңа техникалары да ышанычлы аларның.

Гомумән, бездә мондый механизаторлар байтак. Әнә, Ирек Гыйльманов, Нәфис Бикбаев, Солтангәрәй Мөхәммәтов, Шәмсетдин Мусин быел үз карамакларындагы техникаларын тиз арада төзәтеп бетерделәр дә, авыл хуҗалыгы машиналарын ремонтлауга керештеләр. Шөкер, бу эшне дә тиз тоттылар алар. Бүгенге көнгә хуҗалыктагы тракторларның 70 проценты, авыл хуҗалыгы машиналарының бөтенесе диярлек сафта икән, бу алда телгә алынган механизаторларның кыш буе тырышып эшләүләре нәтиҗәсе булып тора. Билгеле инде, эшләрендә кыенлыклар да аз булмады. Һәркайдагыча алар да запас частьләр җитмәүдән иза чиктеләр. Дөрес, инженерлык хезмәткәрләре дә кул кушырып утырмадылар: запас частьләр табыштырдылар, искеләрен реставрацияләштеләр.

Ин мөһиме, безнең авыл механизаторлары язны тулы хәзерлек белән каршылыйлар. Бу - хуҗалыкның язгы кыр эшләренә оешканлык белән керешәчәгенә өметне ныгыта.

Г.ТӨХФӘТУЛЛИНА.
Югары Норлат авылы.

Хезмәтләре белән мактаулылар

Евгений Тимофеевич Мандрейкинның «Сельхозтехника» район берләшмәсенә эшкә килүенә 15 елдан артык инде. Ул слесарь булып эшли. Евгений Тимофеевич авыл хуҗалыгы машиналары өчен сошниклар ремонтлау буенча специальләшкән. Берләшмәдә эшләү чорында аның кулы аркылы күпме сошник узуын санап чыгару да мөмкин түгелдер инде, мөгаен. Мандрейкин исә үз эшенә һәрчак зур җаваплылык белән карый. Сыйфат аның өчен һәрчак беренче планда.

Рәсемдә: слесарь Е.Т.Мандрейкин.

Н.АЗИЗОВ **фотосы.**

Котлыйбыз!

Авыл хуҗалыгы өлкәсендәге уңышлары өчен «Норлат - Октябрь элеваторы» акционерлык җәмгыяте генераль директоры **Әхмәтнәкыйп Нурми улы Минһаҗевка «Татарстан Республикасының атказанган авыл хуҗалыгы хезмәткәре»** дигән мактаулы исем бирелде.

23 февраль - Ватанны саклаучылар көне

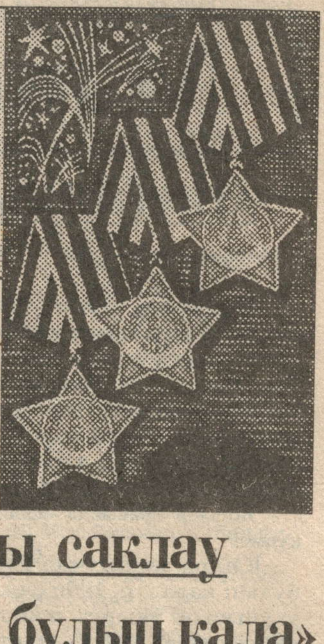

Район хәрби комиссары подполковник **Фәргать Әүхәтович САДРИЕВ:**

«Ватанны саклау изге бурыч булып кала»

Бәйрәм алдыннан безнең корреспондентыбыз Ф.Ә.Садриев белән сөйләшеп, аңа берничә сорау бирде.

- Фәргать Әүхәтович, Ватанны саклаучылар көне уңаеннан редакция коллективы һәм укучылар исеменнән котлаулар кабул итегез.

- Рәхмәт.

- Бу көн сезнең өчен ни дәрәҗәдә якын?

- Мин - офицер, армиягә 20 ел гомеремне бирдем. Бу көнне безнең армиябез һәм флотыбызга хезмәт итүче хәрбиләрнең вакыт тарафыннан яңартылган профессиональ бәйрәме дип саныйм. Алай гына да түгел. 23 февраль - беркем тарафыннан да сызып ташлана алмый торган бәйрәм, илебезне, Ватаныбызны саклаучы Армия туган көн. Ватанны саклаучы... Россиядә бу сүз һәрчак горур яңгырады. Ары таба да шулай булырга тиеш, шулай булыр да - үз Ватанына начарлык теләргә мөмкинме?

- Әмма, килешегез, бу бәйрәм ореолы барыбер бераз тонықланды...

- Сез аны без яшәгән вакыт белән бәйлисезме? Әйе, халыкта ничә дистә еллар яшәгән гомуммилли идея ил «руле» артында торучыларда да юылган, Россия мәнфәгатьләрен ачык һәм төгәл аңлау юк. Дәүләтнең армиягә битараф карашы нәкъ шуннан килә, чөнки нәкъ ул Ватанның калканы бит. Бердәнбер һәм иң мөһим калканы. Бу - чит түгел, безнең армиябез, аңа булышырга, ашатырга - эчертергә, ахыр чиктә аңа ышанырга кирәк. Ә бу көн барыбер безнең белән кала, чөнки бу календарьдагы чираттагы «кызыл» дата түгел, ә Ватанны саклаучыга, солдатка ихтирам көне. Куликово, Бородино кырында да, Смоленск, Сталинград астында да Ватанга хезмәт итүчеләргә ихтирам көне. Әгәр бездә бу актның изгелеген аңлау яши икән, димәк, бездә өмет бар, без рухи умырткабыздан мәхрүм итүчеләргә каршы торырга сәләтлебез. Ул исә еллар дәвамында тарих тарафыннан ныгыган. Шуңа да бәйрәм алдыннан сугыш елларында Ватанны сакларга басучылар исемен зур хөрмәт белән атыйбыз. Фронтка безнең районнан гына да 12500 кеше киткән. Күп якташларыбыз - әлегә алар 89 кеше исәпләнә - 54 нче укчы гвардия дивизиясе составында хезмәт иткән. Болар - Киекледән Гыйләҗетдин Сираҗетдин улы Заһретдинов, Василий Артемьевич Анисимов (Мамык), Павел Сергеевич Ботряков (Норлат), Гаврил Егорович Ерепов (Илюткино) һәм башкалар. Аларның 72се бүген дә исән - саулар. Җиңү өчен фронтта гына түгел, тылда да көрәш барган. Шуңа да 23 февраль күпләргә, бик күпләргә кадерле...

- Әле сугыштан соң башкалары да булды... Бәйрәм алдыннан бу сорауны бирү бәлки урынсыздыр да... Әмма Чечнядагы, Әфганстандагы хәрби хәрәкәтләр турында хатирәләр әле өр - яңа. 15 февральдә хәрби - интернационалистлар хәтер көнен билгеләп үттеләр.

- Һәр сугышка без өнәмичә карыйбыз. Тик солдат әмерне сайлый алмый. Хезмәтендә ул командир әйткәнне үти. Безнең солдат сугышка эләккән икән, Ватанны саклаучы буларак иң күркәм сыйфатларны күрсәтә. Әйе, безнең егетләр Чечняда һәм башка «кайнар нокталарда» да хәрби хәрәкәтләрдә катнаштылар, үз бурычларын үтәделәр. Әфганлылар хакында аерым әйтәсем килә. 160лап якташыбыз Әфганда хәрби бурычларын үтәделәр. Безнең районда хәрби - әфганлыларның үз оешмасы бар, аларның да, якыннарын Әфган сугышында югалткан гаиләләрнең дә үз проблемалары байтак. Аларны бергәләшеп хәл итәргә кирәк.

(Ахыры 2 нче биттә).

Районыбыз тормышыннан хәбәрләр

ТАБЫШЛЫ ЦЕХ

Көнкүреш

Йон теттерү цехы - халыкка хезмәт күрсәтү район производство идарәсендәге нәтиҗәле эшләүче, табышлы цехларның берсе. Биредә халыкның һичкайчан бетеп торганы юк. Август аеннан майгача биредә аеруча киеренке була. Ике дистә ел бервөзлексез монда эшләүче Әбҗәлетдин ага Шәрәфетдинов цехка мөрәҗәгать итүчеләрнең берсен дә кире борып җибәрми юк. Норма буенча бер сәгатькә 8 килограмм йон эшкәртергә тиеш булса, ул аны һәрчак арттырып үти. Узган елның августыннан быелның февраленә кадәр цех идарә касссына 20 миллион сумга якын керем бирде.

Ә. Шәрәфетдинов цехта ремонт эшләрен дә үзе үк башкара.

КИЕЗ ИТЕКМЕ? БАР

Идарә хезмәт күрсәтү белән бергә товар да реализацияли. Аларның күп өлеше идарә цехларында җитештерелгән әйберләр булса, халык өчен бик кирәк булган кайбер товарлар, мәсәлән, киез итекләрне төрле шәһәрләрдән сатып алып, реализацияләр. Кыш салкын килү сәбәпле быел киез итекләргә ихтыяҗ аеруча зур булды. Көнкүреш хезмәте күрсәтүчеләр аның барлык үлчәмдәгеләрен дә кайтартып сату иттеләр. Киез итекләр турыдан - туры авыл комплекслы кабул итү пунктлары аркылы да сатылды.

Игъланнар тактасы

Бүген 17.00 сәгатьтә район культура йортында Ватанны саклаучылар көненә багышланган театрлаштырылган бәйрәм концертына чакырабыз.

Аның программасында:
- Ватанны саклаучылар белән очрашу;
- Үзешчән сәнгатьтә катнашучы иң яхшы ансамбльләр һәм солистлар чыгышы;
- Тынлы оркестр астында бию программасы.

Концертка керү - ирекле.

Самолет оча башлый

24 февральдән Норлат белән Казан арасында АН - 2 самолетлары яңадан оча башлый. Самолет Норлаттан һәр көнне көндезге сәгать 1 нче яртыда китә. Билет бәясе 80 мең сум. Октябрь районында пропискада торучыларга район хакимияте карары белән тарифның 50 проценты күләмендә ташлама ясала.

Белешмәләр өчен тел.: 2 - 20 - 06.

Норлат аэропорты дирекциясе.

Муса Җәлил исемендәге республика бүләге булдырылды

Татарстан Республикасы Президенты М.Ш.Шәймиев Татарстан Республикасының интеллектуаль һәм рухи потенциалын үстерү, әдәбият, сәнгать, фән һәм мәгариф өлкәсендә талантлы яшьләргә ярдәм итү, яшьләр арасында кәсәбәчелеккә булышлык күрсәтү максатында Муса Җәлил исемендәге Республика бүләген булдыру турындагы Указга кул куйды. Татарстан Республикасы законнарында каралган, һәркайсы кырык минималь хезмәт хакы күләмендә, Муса Җәлил исемендәге дүрт республика бүләге булдырылды.

Мәскәүдән телеграмма

Хөрмәтле октябрьлеләр!

Сезнең барчагызны Ватанны саклаучылар көне белән котлыйм. Бөек Ватан сугышы һәм хезмәт ветераннарына хөрмәтемнең аеруча олысы. Сезнең сугышчан һәм хезмәт даныгыз Ватанның киләчәк саклаучылары өчен якты үрнәк булып тора. Барчагызга да чын күңелдән тыныч күк, уңышлар, тазалык, бәхет телим.

Хөрмәт белән
РФ Дәүләт Думасы депутаты А.ХАМАЕВ.

Мәңге сүнмәс данга төренгән Сез...

«Ватанны саклау изге бурыч булып кала»

(Ахыры. Башы 1 нче битә).

- Әйтегез әле, армиягә контракт буенча алу практикасы әле дә бармы? Биредә проблемалар очрамыймы?

- Әйе, без булачак контрактчылар белән эшлибез. Хәер, алар бик күп түгел: 1996 елда без 18 кешегә документлар әзерләдек, быел - 3кә. Армиядә хезмәт итү чорында - нигездә бу Таҗикстан - аларга контракт тарафыннан билгеләнгән оклад түләнә, моннан тыш алар өчен льготалар бар.

- Яшьләр арасында офицер һөнәре алырга теләүчеләр күпме?

- Югары хәрби училищелар элеккечә үк дәрәҗәле булып калалар. 1996 елда без 50 чыгарылыш класс укучысын укырга җибәрдек. Укырга керүчеләр саны, дөрес, азрак - шартлар кырыс анда. Әмма бит максат та җитди: үзенчәлекле кешеләр тәрбияләү бит. Физик һәм рухи яктан да әзерлекле, энергияле, ышанычлы һәм тупланган кешеләр. Бер сүз белән әйткәндә, офицер, - бу исемгә теләсә кем ирешә алмый. Хәзер дә югары училищеларда укырга теләүчеләр бар, без аларга бу җәһәттән аңлатмаларны теләп бирәбез.

- Фәргать Әухәтович, 1996 елда хәрби хезмәткә чакыру ничек барды һәм якташларыбызга нинди теләкләрегез бар?

- Октябрь районында традиция начар түгел, шуңа да чакыру оешкан төстә үтте. Безнең районнан 200дән артык егет хезмәткә киттеләр, алар арасында чик буе һәм хәрби диңгез флоты кебек элита гаскәрләренә алынучылар да булды. Рәсми отсрочканы без иң җитди сәбәпләр булганда гына бирәбез. Теләкләргә килгәндә, солдат погоннарына юл һәркем өчен бертөрле. Кайда гына хезмәт итсәләр дә, һәрберсенә хезмәтләрендә яхшы кәеф, намуслы һәм лаеклы итеп, җаваплылык һәм ныклык белән теләсә нинди ситуацияләрдә дөрес карар кабул итүләрен һәм солдат коллективы көченә ышануларын телим. Өйләренә хатны ешрак язсыннар, ул чакта хезмәт тә кыскарак тоелыр, туганнары да тынычрак булырлар. Быел гына солдат формасы киячәк егетләргә түбәндәгене әйтер идем: әйе, хәрби хезмәт - тормыштагы җитди һәм озын сынау. Әмма аны һичшиксез тапшырырга кирәк, чөнки хезмәт чыныктыра, ныклык, көч өсти. Ватанны саклау безнең изге бурычыбыз булды һәм шулай булып калачак та.

Форсаттан файдаланып, Ватанны саклаучылар көне белән өлкән буынны да, алар кулыннан эстафетаны кабул итеп алучыларны да кайнар котлыйм. Уртак йортыбызда һәрчак иминлек, исәнлек, шатлык хөкем сөрүен телим.

Интервьюны Т.НАЗАРОВА әзерләде.

Россиянең хәрби даны көннәре

23 февраль - Кызыл армиянең Кайзер Германиясе гаскәрләрен җиңүе көне (1918 ел) - Ватанны саклаучылар көне

Октябрь революциясеннән соң ук яшь совет дәүләте алдына гаять дәрәҗәдә әһәмиятле мәсьәлә - халыкара империализм оештырган хәрби һөҗүмне кире кагу бурычы килеп баса.

Элеккеге патша армиясе мәгълүм сәбәпләр аркасында тизлек белән таркала, сугышчанлыгын югалта башлаган, стихияле демобилизация көчәеп, солдатлар массовый төстә өйләренә таралырга тотынган шартларда Советларның III Бөтенроссия съезды 1918 елның 12 гыйнварында эшче - крестьян Кызыл Армиясе төзелү турында игълан итә.

1918 елның 15 гыйнварында Халык Комиссарлары Советы ирекле нигездә Кызыл Армия төзү турында Декрет чыгара. 29 гыйнварда Кызыл флот оештырылу турында Декрет чыга. Кызыл Армия берләшмәләренең үзәген Совет власте өчен көрәшләрдә сыналган Кызыл гвардия отрядлары тәшкил итә.

1918 елның 10 февралендә Брест - Литовск сөйләшүләрендә Германия милитаристлары совет делегациясе алдына талаулы авыр солых шартлары куеп, алар кабул ителмәгән очракта, сугыш хәрәкәтләрен яңадан башлаячаклары турында белгерткәннән соң, кискен хәрби - сәяси хәл килеп туа.

В.И.Ленин һәм аның тарафдарлары совет дәүләтен хәрби юл белән юк итүне булдырмау өчен бердәнбер һәм тормышчан кирәкле юл - тизрәк солых төзү дип саныйлар. Әмма, Троцкий җитәкчелегендәге делегация, Үзәк Комитет карары һәм Ленинның шәхси күрсәтмәләре булуга да карамастан, Брест - Литовскида Советлар республикасы талаулы солых килешүенә кул куюдан баш тарта - «сугышны туктатабыз, солых төземибез, армияне демобилизацияләбез» дип белдерә.

Шулай итеп солых турындагы сөйләшүләр өзелә һәм Кайзер Германиясе яуларының безнең илгә бәреп керүе котылгысызга әверелә.

1918 елның 18 февралендә немец гаскәрләре сугыш хәрәкәтләрен башлап җибәрәләр. Берниндн каршылыкка очрамыйча диярлек алар фронтның бөтен сызыгы буенча һөҗүмгә күчәләр һәм Двинскны алалар. Хәл сәгате белән кыенлаша бара. Немецлар Псковка килеп җитәләр. 18 - 21 февральдә дошман гаскәрләре, Украина, Белоруссияне, Балтыйк буеның шактый өлешен яулап алып безнең территориягә керәләр. Рус армиясенең калдыклары тәртипсез рәвештә чигенәләр.

Кискен хәл килеп туа. Һәм Халык Комиссарлары Советы 21 февральдә зур мобилизация көченә ия документ - Совет Россиясенең барлык хезмәт ияләренә «Социалистик Ватан куркыныч астында!» дигән өндәмә кабул итә.

Бу чакыруга эшчеләр сыйныфы пыклап торып Кызыл Армия частьлары формалаштыру белән җавап бирә. Беренче көннәрдә үк аның сафына Петроградта һәм Мәскәүдә 100 меннән артык кеше керә. Зур шәһәрләрдә һәм эре промышленность үзәкләрендә 23 февральдә «Ватанны саклау көне» уздырыла, һәркайда Кызыл Армиягә массовый язу үткәрелә. Петербургта «Революцион оборона комитеты» төзелә.

Шул ук көнне, 23 февральдә яшь Кызыл Армия частьләре Псков һәм Нарва янында немец гаскәрләре белән каты сугышлар башлап җибәрәләр, беренче сугышчан чыныгу алып, һөҗүм итүче интервентлар частьларына отпор бирәләр. Германия империалистларының Петроградны бер селтәнүдә кулга төшерү турындагы планы барып чыкмый.

Көрәшләрдә алда булганнарның урыннары бүген иң түрдә. Н.АЗИЗОВ фотосы.

Менә шуна күрә дә 1918 елның 23 феврале - революцион көчләрне Октябрь казанышларын саклауга массовый төстә мобилизацияләү көне, Кызыл Армиянең сугыш кырында беренче тапкыр үзен күрсәткән көне Ватаныбыз тарихына кереп кала һәм Кызыл Армиянең туган көне дип билгеләп үтелә башлый.

1995 елның 10 февралендә Россия Федерациясе Президенты Б.Н.Ельцин кул куйган федераль Законда «23 февраль - Кызыл Армиянең Кайзер Германиясе гаскәрләрен җиңүе көне (1918 ел) - Ватанны саклаучылар көне» дип билгеләнә.

Совет Кораллы көчләре тарихта данлы сугышчан юл үттеләр. Интервентлар яуларын җиңүләр, гражданнар сугышы көрәшләре, Хасан күлендә һәм Халкин - Гол елгасында япон самурайларын тар - мар итү, Бөек Ватан сугышы елларында немец фашизмын һәм япон милитаризмын тарихи җиңүләр армиябезне сүрелмәс данга күмделәр.

Ватанны саклаучылар көнен билгеләп үткән бу көннәрдә халык шагыйре Рәсүл Гамзатовның яшь буынга адресланган сүзләре актуаль яңгырый:

«Синең йөрәгеңдә көрәш кырларында һәлак булган миллионнарча совет сугышчылары һәм батырлар турында якты хатирәләр саклана. Ә кыю этиләрнең уллары куркак һәм юаш булмый, чөнки алар бүген дә этиләре намусы өчен җавап бирергә, гражданнар сугышы һәм Бөек Ватан сугышы ветераннарының сугышчан данына лаеклы варислар булырга тиешләр».

Бәйрәм белән сезне, Ватан сакчылары !

И.САНДЛЕР.

Исемнәрен урамнарга бирделәр

Рядовой САФИУЛЛИН Ирек Мөнип улы.
1966 елда туган.
1984 елның 16 ноябрендә Октябрь хәрби комиссариаты тарафыннан хезмәткә чакырылган.
Әфганстанда хезмәт иткән.
1986 елның 22 августында хәрби задание үтәгәндә һәлак булган. Үлгәннән соң «Кызыл йолдыз» ордены белән бүләкләнгән. Туган авылы Колбай Морасада күмелгән.

ҮКЕНЕЧЛЕ БУЛДЫ ШУЛ...
(Моңсу хатирә)

Үскәндә ул бөтерчек кебек җитез, шук малай иде. Үсмер егет булгач та шул сыйфатларын югалтмады. Мин 4 ел җитәкләгән класстагы 19 малайның байтагы төсле укута хирееслеге булмады, әмма эшкә дисәң - җигелеп тарта иде. Энем Камил белән мәктәпне тәмамлагач Лениногорск автомәктәбендә шоферлыкка укыдылар. Машинасын да йөртә, атын да җигә, утынын да яра, этисе Мөнип ага төсле тракторга да утыра иде. Андыйлар турында «таш астыннан чыккан» диләр. Әйе, мөгаен, аннан да чыккан булыр иде. Әмма сугыш кырыннан исән - сау чыга алмады Ирек.

Армиягә дә аларны икесен бер көнне алдылар, бергә Төркмәнстанда учебка үттеләр. «Әфган» дигән шомлы сүз язылган беренче солдат хатларын ике ана - Гөлчирә апа белән Зәкия апа күз яшьләренә күмелә - күмелә укыдылар. Аннан киеренке көтү көннәре башланды: һәр хәбәрне калтыранып кулга алдылар, һәм озын тынлыктан әниләр башындагы тагын һәм тагын яңа чәчләр агарды. Морасада Әфганда булып, исән - сау кайтучылар да, яраланучылар да бар иде. Шуңа балалар язмышы өчен шомлы курку һәр ике гаиләдә менә - менә башка төшәргә тиешле кылыч үткенлеге белән яшәде.

Һәм ул кайгы көннәрдән бер көнне Сафиуллиннар гаиләсенә килде дә. Ямьле август көннәренең берсендә, Ирекнең кайтырына 2 - 3 ай калгач хәбәрнең иң куркынычы авылны тетрәндерде: Ирек үлгән! Ничек үлгән? Шаркылдап дөньяны яңгыратып көлә белгән, кулында чынлап торып хезмәт сөяле дә сизәргә, кызлар сөяргә дә өлгермәгән 20 яшьлек егет ни өчен үләргә тиеш? Сөлек кебек малаен чыгарып җибәргән Сафиуллиннар йортына цинк табут кайтаргач, халык шуңарга баш ватты. Озата килгән хәрбиләр халыктан карашларын яшерделәр, күз яше елга булып акты. Колбай Мораса зиратына яңа бер кабер өстәлде. Аның өсте веноклар белән тулса да һәркемне имәндергеч, уйландырырлык корбан иде бу. Ул туганнары йөрәгенә кара кан булып төелде, бүген - иртәгә улын солдат хезмәтенә озатырга торган гаиләләрне шул мизгелдән куркута салды.

Иң әрнеткәне - ни өчен? Ил азатлыгы хакына, интернациональ бурычын үтәгәндә, батырларча дигән сүзләр еллар үткән саен ничектер тоныграк, ышанычсызрак яңгырыйлар, бәйрәм көннәрендә өлкән буын ветераннар янәшәсендәге яш[illegible] әфганлыларны си[illegible]кәндерерлек, әрнетерлек сүзләр юк - юк та ишетелеп торды. Әле алар - исән - саулар. Ирек - ничәмә - ничә әрнүле корбанның берсе булып җир куенында ята.

Кеше гомере шулай өзелде. Мин Ирек сугыш кырыннан батыр булып кайтырга тиеш иде дип тәкърарл[illegible]й алмыйм. Әмма бер нәрсәне әйтә алам:

20 яшьлек типсә тимер өзәрлек, тормышка чиксез гашыйк егет яшәргә тиеш, яшәргә хаклы иде.

Әфган поселогындагы урамнарга әлеге сугышта һәлак булган егетләрнең исемен куярга дигән карарны күргәч, хатирәләр кабат яңарды. Дәрәҗә, хөрмәттер бу. Теләсә кем исеме белән урамнар атамыйлар, теләсә кемгә һәйкәлләр куймыйлар. Кызганыч, андый хөрмәт еш кына төзәтә алмаслык югалту бәрабәренә була. Куймыйсы иде 20 яшьлек балаларыбыз исемнәрен урамнарга, хыяллансыннар, укысыннар, эшләсеннәр, яшәсеннәр иде! Сез дә «Ирек Сафиуллин урамы» дип язылган, әле вакыт тузаны да утырырга өлгермәгән аншлагны күрсәгез, сугыш батыры турында гына түгел, Ватан, бурыч, яшәү кебек төшенчәләр мәгънәсе турында да уйланырга онытмагыз. Алар монда өлгерә алмый калдылар. Солдат гомере кыска һәм кырыс була шул.

С.ХӘЙРУЛЛИНА.

Солдат юморы

Кара әле, пуля кай төшемә эләкте,- дип күкрәгенә төртеп күрсәтә бер солдат иптәшенә.

- Ничек исән калдың, ул турыда йөрәк бит?!

- И, туган, ул чакта йөрәгем менә монда иде шул,- ди теге, үкчәсенә ишарәләп.

***

Санчастькә килгән солдатны оялтырга теләп, табиб аңа:

- Гражданкада шундый юк - бар белән поликлиникага барып йөргән булыр идегезме инде сез,- ди.

- Сез нәрсә, юләрме әллә мин?!- ди солдат. - Әни врачны өйгә чакырган булыр иде.

***

«Армиядә рәхәт тә соң инде,- дип хат яза солдат иптәшенә. - Һәр көнне иртәнге алтыга кадәр урын өстендә аунйым».

Ана сагышы

Кара кайгы басты иңен -
Шашып елый бер ана
- Нигә генә ташлап киттең
Газиздән - газиз бала?

Азап баскан күңелеңне,
Сереңне ник чишмәдең?
Яшьлек чәчәк аткан чакта
Нишләдең син, нишләдең?

Буран җиргә ятып елый,
Хәсрәт баса күңелне.
Мылтык тотып якладыңмы
Үлем биргән илеңне?

Чечня дигән ерак җирдән
Җилләр хәбәр китерде.
Сезне сугыш һәлак итте,
Безне - хәсрәт үтерде.

Килде җиргә олы кайгы
Ярсып елый бер ана-
Газиз улы каберенә
Кайнлы яшьләре тама.

Илһамия НИЗАМЕТДИНОВА

TV

ПОНЕДЕЛЬНИК, 24 ФЕВРАЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 ''Чулпан''
18.10 Мультфильмы
18.30 Балалар өчен ''Тамчы''
18.45,20.45 ''Җиһан''
19.00 ''Нәфис сүз кичәсе''. М.Мәһдиев. ''Кеше китәжыры кала''. Х.Җәләй укый
19.15 ''Аве Маша''. Док.ф.
19.45,21.45 Новости
20.00 ''Сельские будни''
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
21.00 ''Шигърият''. Рәшит Шиһап
21.10 ''Җырларым җылытсын''
22.00 ''Под созвездием Лиры''

ОРТ

6.00 ''Доброе утро''
9.00 12.00 15.00 18.00 23.20 Новости.
9.15 18.15 ''Девушка по имени Судьба''.
10.00 ''Поле чудес''.
11.00 Человек и закон.
11.30 19.35 ''Угадай мелодию''.
12.15 Программа передач.
12.25 Лыжи. Чемпионат мира.
14.00 КВН-ассорти.
14.20 Авторская программа Г.Скороходова.
15.20 ''Альберт - пятый мушкетер''.
15.45 Марафон-15.
16.00 Звездный час.
16.40 ''Нико и его друзья''.
17.10 ''...До 16 и старше''.
17.35 ''Вокруг света''.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
20.00 Понедельник с Познером.
[illegible].45 ''Спокойной ночи, малыши!''
21.00 Время.
21.40 Программа передач.
21.45 ''Полтергейст''.
22.40 ''Серебряный шар''.
23.30 ''Волшебный стрелок'' Х.ф
1.25 Пресс-экспресс.

''РОССИЯ''

7.00 Утренний экспресс.
8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.15 9.25 10.55 11.15 ''Товары - почтой''.
8.25 18.40 ''Клубничка''.
8.55 ''Дорогая редакция''.
9.35 ''Анонимные собеседники''.
10.05 21.10 ''Санта-Барбара''.
11.25 ''Деловая Россия''.
12.05 ''За околицей''
12.20 Караоке по-русски.
12.50 ''Палиха, 14''.
12.55 ''Автограф''.
13.00 Совершенно секретно.
13.55 ''Магазин недвижимости''.
14.25 ''Тамара Гвердцители и Мишель Легран в Нью-Йорке''.
14.50 Чемпионат мира по лыжным видам спорта.
15.30 Бесконечное путешествие.
16.00 Вместе.
16.25 ''Домашний доктор''.
16.30 Новое пятое колесо.
17.15 Иванов,Петров,Сидоров и другие.
17.55 Там-там-новости.
18.05 Лукоморье.
18.25 Посмотри на себя.
19.10 Двойной портрет.
19.40 VIP
19.55 Реклама.
20.35 Мультфильм.
22.05 Погода на завтра.
22.10 Добрый вечер.
23.30 ''На коне''.
23.45 ''Дежурная часть''.
0.00 Музыкальная программа.
0.40 ''Шоу долгоносиков''.

РИО

19.05 Студия ''ДВА''.
19.55 21.00 23.45 Шесть новостей.
20.05 ''Музыка и пресса'': ''Акулы пера'' - В. Шаинский.
21.15 Театральный понедельник.
22.05 Посольские вечера.. Вечер в посольстве Индии.
23.15 Катастрофы недели. .
00.00 Дорожный патруль.

ВТОРНИК, 25 ФЕВРАЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 ''Чулпан''.
18.30 Мультфильмы
18.45, 20.45 ''Җиһан''
19.00 ''Театр сәхифәләреннән''. Ш.Сарымсаков
19.35 Музыкаль тәнәфестә
19.45,21.45 Новости
20.00 ''Стиль 7''
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
21.00 ''Болгар'' ансамбле бии
22.00 ''У зеленого камина''. Участники Всемирного конгресса писателей в Мексике

ОРТ

6.00 ''Доброе утро''
9.00 12.00 15.00 18.00 23.25 Новости.
9.15 18.15 ''Девушка по имени Судьба''.
10.05 Программа ''Мы''.
10.45 Смехопанорама.
11.20 Мультфильм.
1.30 19.35 ''Угадай мелодию''.
12.20 Лыжи. Чемпионат мира.
13.45 КВН-ассорти.
14.15 Авторская программа Г.Скороходова ''
15.20 ''Тайны старого Лондона''.
15.45 Кварьете ''Веселая квампания''.
15.55 Мультитроллия.
16.10 Волшебный мир, или Синема.
16.40 ''Нико и его друзья''.
17.10 ...До 16 и старше.
17.35 ''Вокруг света''.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
20.00 ''Тема''.
20.45 ''Спокойной ночи, малыши!''
21.00 Время.
21.45 ''Белые росы'' Х.ф
23.25 Новости.
23.35 ''50 х 50''.
0.15 Пресс-экспресс.

''РОССИЯ''

7.00 Утренний экспресс.
8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.15 9.25 10.55 11.15 1.15 ''Товары - почтой''.
8.25 18.40 ''Клубничка''.
8.55 ''Дорогая редакция''. .
9.30 20.35 ''Аншлаг'' представляет.
10.05 21.10 ''Санта-Барбара''.
11.25 ''Деловая Россия''.
12.05 ''За околицей''.
14.25 ''Собака на сене''. Х/ф.
15.30 Диалоги о животных.
16.00 ''Друзей моих прекрасные черты''.
16.25 ''Манекен''.
16.30 Ваше право.
17.15 ''Иванов, Петров, Сидоров и другие''.
17.55 Там-там-новости.
18.05 Лукоморье.
18.25 Посмотри на себя.
19.10 Момент истины.
19.40 VIP
22.05 Погода на завтра.
22.10 Добрый вечер.
23.30 Царская ложа.
0.10 Звуковая дорожка.
1.05 ''Только для взрослых''.

РИО

18.15 Особо важные персоны.
18.30 Телесериал ''Клубничка''.
19.55 21.00 23.45 Шесть новостей.
20.05 Ток-шоу ''Профессия'': ''Нарколог''.
21.15 ''Вавилон-5'', 58 серия.
22.05 Те Кто.
22.35 ''Держи вора'', 7 серия.
23.30 Шоу Бенни Хилла.
00.00 Дорожный патруль.

СРЕДА, 26 ФЕВРАЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 ''Чулпан''
18.10 Мультфильмы
18.45,20.45 ''Җиһан''
19.00 ''Хәрәкәттә бәрәкәт''
19.25 ''На фондовом рынке РТ''. Фонд ''Образование''
19.45,21.45 Новости
20.00 Э.Шәрифуллина. ''Моңлы сазлар булып сызлан да син...''
20.20 Музыкаль тәнәфестә
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
21.00 Композитор Рөстәм Яхин әсәрләреннән концерт
22.00 ''Путь''
22.20 ''Шесть песен на бис''. Игорь Наджиев.

ОРТ

6.00 ''Доброе утро''
9.00 12.00 15.00 18.00 23.35 Новости.
9.15 18.15 ''Девушка по имени Судьба''.
10.00 ''Тема''.
10.40 ''В мире животных''.
11.20 Мультфильм.
11.30 19.35 ''Угадай мелодию''.
12.15 Программа передач.
12.20 ''Семнадцать мгновений весны''.
13.25. Мультфильм.
13.55 КВН-ассорти.
14.15 ''В поисках утраченного''.
15.20 ''Тайны старого Лондона''.
15.45 Кактус и К. .
15.55 До-ми-соль.
16.10 Зов джунглей.
16.40 ''Нико и его друзья''.
17.10 ''...До 16 и старше''.
17.35 ''Вокруг света''.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
20.00 ''Парижские тайны Эльдара Рязанова''.
20.45 ''Спокойной ночи, малыши!''.
21.00 Время.
21.40 Программа передач.
21.45 ''На Дерибасовской хорошая погода, или На Брайтон-Бич идут дожди'' Х.ф
23.45 Пресс-экспресс.
0.05 Программа передач.

''РОССИЯ''

7.00 Утренний экспресс.
8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.15 9.20 10.55 11.15 1.20 ''Товары - почтой''.
8.25 18.40 ''Клубничка''.
8.55 ''Дорогая редакция''.
9.30 20.35 ''Хамелеон''.
10.05 21.10 ''Санта-Барбара''.
11.25 ''Деловая Россия''.
12.05 ''За околицей''.
12.20 Момент истины.
12.50 ''Эксповестник''.
12.55 ''Автограф''.
13.00 ''К-2'' представляет.
13.55 ''Магазин недвижимости''.
14.25 ''Собака на сене''. Х/ф
15.30 Телескоп.
16.10 Репортер.
16.25 ''Эксповестник''.
16.30 Образ жизни.
17.15 ''Иванов, Петров, Сидоров и другие''.
17.55 Там-там-новости.
18.05 Лукоморье.
18.25 Посмотри на себя.
19.10 Момент истины.
19.40 VIP
22.05 Погода на завтра.
22.10 Добрый вечер.
23.30 Тихий дом.
0.10 Чемпионат мира по лыжным видам спорта.
1.10 ''Только для взрослых''.

РИО

19.10 ''Студия ''ДВА''.
19.55 21.00 00.45 Шесть новостей.
20.05 Ток-шоу ''Я сама'': ''Я не люблю своего ребенка''.
21.15 ''Вавилон-5'', 59 серия.
22.05 Те Кто.
22.35 ''Держи вора''. 8 серия.
23.30 Шоу Бенни Хилла.
00.20 Дорожный патруль.

ЧЕТВЕРГ, 27 ФЕВРАЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00-8.00 ''Чулпан''
18.05 Мультфильмы
18.45,20.45 ''Җиһан''
19.00 ''Поэт и композитор Геннадий Мигачев''
19.45,21.45 Новости
20.00 ''ГАИ - информ''
20.10 Л.В.Бетховен. Концерт для фортепиано с оркестром .
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
21.00 Музыкаль тәнәфестә
21.10 В.Имамов. ''Өмет''. Әдәби театр
22.00 Татар дәүләт җыр һәм бию ансамбле концерты.

ОРТ

6.00 ''Доброе утро''
9.00 12.00 15.00 18.00 23.50 Новости.
9.15 18.15 ''Девушка по имени Судьба''.
10.00 ''Парижские тайны Эльдара Рязанова''.
10.40 ''Клуб путешественников''
11.25 Мультфильм.
11.35 Смак.
12.20 Лыжи. Чемпионат мира.
14.20 ''В поисках утраченного''.
15.20 ''Тайны старого Лондона''.
15.45 ''От сердца к сердцу''.
16.10 Тин-Тоник.
16.40 ''Нико и его друзья''.
17.10 ''...До 16 и старше''.
17.35 ''Вокруг света''.
19.05 Погода.
19.10 Час пик.
19.35 ''Джентльмен-шоу''.
20.00 ''Моя семья''.
20.45 ''Спокойной ночи, малыши!''
21.00 Время.
21.45 ''Нелл'' Х.ф
0.00 Пресс-экспресс.

''РОССИЯ''

7.00 Утренний экспресс.
8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.15 9.20 10.55 11.15 2.10 ''Товары - почтой''.
8.25 18.40 ''Клубничка''.
8.55 ''Дорогая редакция''.
9.30 20.35 Сам себе режиссер.
10.05 21.10 ''Санта-Барбара''.
11.25 ''Деловая Россия''.
12.05 ''За околицей''.
12.20 Двойной портрет.
12.50 ''Ваш партнер''.
12.55 ''Автограф''.
13.00 ''Легенды Большого''. Б.А. Покровский.
13.55 ''Магазин недвижимости''.
14.25 ''Безымянная звезда''. Х/ф
15.30 ''История одной любви''.
16.10. Мультфильм.
16.25 ''Эксповестник''.
16.30 На пороге века.
17.15 ''Иванов, Петров, Сидоров и другие''.
17.55 Там-там-новости.
18.05 Лукоморье.
18.25 Посмотри на себя.
19.10 Момент истины.
19.40 VIP
19.55 Реклама.
22.05 Погода на завтра.
22.10 Добрый вечер.
23.30 ''Эх, дороги!''.
0.10 Чемпионат мира по лыжным видам спорта.
1.10 Блок-нот.
2.00 ''Только для взрослых''.

РИО

19.05 Студия ''ДВА''.
19.55 21.00 23.45 ''Шесть новостей''.
20.05 ''Сделай шаг''.
21.15 ''Вавилон-5'', 60 серия.
22.05 Те Кто.
22.35 Сериал ''Держи вора''. 9 серия.
23.30 Шоу Бенни Хилла.
00.00 Дорожный патруль.

ПЯТНИЦА, 28 ФЕВРАЛЯ

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 ''Чулпан''
18.10 Мультфильмы
18.45,20.45 ''Җиһан''
19.00 ''В Госсовете Татарстана''
19.35 Картины Баки Урманче
19.45,21.45 Новости
20.00 ''Досье 02''
20.15 ''Чаруюшие звуки баяна...''. Играет Владимир Федотов
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
21.00 ''Җомга көн кич белән''
22.00 ''Видеоспорт''
22.10 ''Үзеңнеке үзәктә''

ОРТ

6.00 ''Доброе утро''
9.00 12.00 15.00 18.00 23.50 Новости.
9.15 18.15 ''Девушка по имени Судьба''.
10.00 ''Моя семья''.
10.40 ''Пока все дома''.
11.15 Мультфильм.
11.25 "Играй, гармонь любимая!"
12.20 ''Семнадцать мгновений весны''.
13.35 КВН - ассорти.
14.00 ''Юрий Лотман. Хранитель культуры''.
15.20 ''Тайны старого Лондона''.
15.45 ''Новые сказки Шахерезады...''
16.50 ''Рок-урок''.
17.25 ''Магия: мир сверхъестественного''.
19.10 Погода.
19.15 Человек и закон.
19.45 ''Поле чудес''.
20.45 ''Спокойной ночи, малыши!''.
21.00 Время.
21.45 Коломбо в детективе ''Двойной удар''.
23.05 Взгляд.
0.00 ''Создатель идолов'' Х.ф
2.00 Пресс-экспресс.

''РОССИЯ''

7.00 Утренний экспресс.
8.00 11.00 14.00 17.00 20.00 23.00 Вести.
8.15 ''Медицинский вестник''.
8.25 18.40 ''Клубничка''.
8.55 ''Дорогая редакция''.
9.20 10.55 ''Товары - почтой''.
9.30 20.35 L-клуб.
10.00 21 кабинет.
10.25 Момент истины.
11.15 Торговый дом ''Ле Монти''.
11.30 ''Деловая Россия''.
12.10 ''Палиха, 14''.
12.15 ''Автограф''.
12.20 14.20 Чемпионат мира по лыжным видам спорта.
14.45 ''Безымянная звезда'' Х/ф
15.55 ''Золотая карта России''. Суздаль.
16.25 ''Эксповестник''.
16.30 Арена для сенсаций. ''Дело Алексея Щастного''.
17.15 ''Иванов, Петров, Сидоров и другие''.
17.55 Там-там-новости.
18.05 Лукоморье.
18.25 Посмотри на себя.
19.10 Момент истины.
19.40 VIP
21.05 ''Короли российского сыска''. Х/ф.
22.05 Погода на завтра.
22.10 Добрый вечер.
23.30 Ночной экспресс.
0.10 ''Бред вдвоем'' Х.ф

РИО

19.00 ''Академик Краснов''. Штрихи к портрету.
19.30 23.05 Шесть новостей.
19.40 ''Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона. Сокровища Агры''
22.35 Клуб ''12 копеек''.
23.15 Иллюзионное шоу. Лучшие фокусники мира.
00.10 Дорожный патруль.

СУББОТА, 1 МАРТА

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 ''Чулпан''
17.50 Мультфильмы
18.15 ''Уңган куян балалары''. Телеспектакль
18.45 ''Җиһан''
19.00 ''Сәхнә''
19.45 Новости
20.00 Из ''личной жизни''...дома
20.05 Клара Хәйретдинова концерты
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
20.45 З.Хәким. ''Су төбендә сөйгәнем''

ОРТ

8.00 ''Олеся'' Х.ф
9.25 Премьера мультсериала.
9.45 Домашняя библиотека.
10.00 15.00 18.00 Новости.
10.10 Слово пастыря.
10.30 ''Не зевай!''
11.00 Утренняя почта.
11.35 Смак.
11.55 ''Приглашение к музыке''.
12.25 Казаки. Новый круг.
12.50 ''Очевидное - невероятное''.
13.20 ''Два капитана''. Х/ф.
15.20 Сериал ''Подводная одиссея команды Кусто''.
16.10 Мультфильмы.
16.50 ''Америка с М.Таратутой''.
17.20 В мире животных.
18.25 ''Памяти Листьева''.
18.55 ''В бой идут одни старики'' Х.ф
20.30 Русский проект.
20.40 Погода.
20.45 ''Спокойной ночи, малыши!''
21.00 Время.
21.50 Программа передач.
21.55 ''Преступление без наказания''. Разговор в студии.
22.55 ''Голубая бездна'' Х.ф
1.00 Лыжи. Чемпионат мира.
1.55 Программа передач .

''РОССИЯ''

8.00 Мультфильм.
8.45 ''Фантагеро. Пещера золотой розы''.
9.35 ''Здоровье''.
9.45 В мире животных.
10.15 Клуб ''Адреналин''.
10.30 По вашим письмам.
11.00 14.00 20.00 Вести.
11.30 Парламентская неделя.
12.20 ''Красная книга''.
12.35 ''Лешкин луг''. Д/ф.
13.30 ''Анонимные собеседники''.
14.20 ''Молодой Пикассо''.
15.15 Чемпионат мира по лыжным видам спорта.
16.25 Бесконечное путешествие.
16.55 ''Поэт в России - больше, чем поэт''
17.20 ''Темная'' для Э. Паина.
17.35 Субботний вечер российского телевидения.
17.45 ''Как много девушек хороших...''.
18.40 РТР в гостях у телезрителей.
18.55 Субботний вечер с Александром Калягиным.
20.35 ''Горячая тема''.
20.50 ''Короли российского сыска''. Х/ф.
21.55 Погода на завтра.
22.00 ''Один против всех''.
22.15 Открытые новости.
23.10 ''Ситуация''. Интерактивное шоу.
23.25 Репортер.
23.45 Программа ''А''.
0.40 Клуб знаменитых детективов.
1.05 ''Бай-бай, Бэби.'' Х/ф .

РИО

7.00 Программа телекомпании ''GOOD NEWS''.
7.30 Телемагазин.
8.00 19.10 Шесть новостей.
8.10 00.30 Дорожный патруль.
8.30 Детский сеанс ''Принц и нищий''.
9.55 Мультфильмы.
10.55 ''Это мы не проходили''.
11.25 Сериал о природе.
12.30 Открытия недели.
13.05 Киноканал ''Кинескоп''.
14.05 Диск-канал для детей.
15.00 Ток шоу ''Я сама''.
15.55 Ток-шоу ''Профессия'': ''Нарколог''.
16.50 Клуб одиноких сердец.
17.20 Десерт.
17.35 Как много девушек хороших.
18.25 Сызранские вести.
18.45 Домовой.
19.20 Скандалы недели,
19.50 ОСП-студия.
20.40 ''Фитиль''.
20.50 Х/ф. ''Вокзал для двоих''.
23.35 ''Обоз''.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 2 МАРТА

«ТАТАРСТАН»

7.00 - 8.00 ''Чулпан''
18.10 Фильм - детям. ''Остров сокровищ''
19.00 ''Мой голос для тебя...'' Т.ф.
19.30 ''ТОН''
20.15 ''Автокалейдоскоп''
20.30 ''Әлли - бәлли - бәү''
20.40 ''Телебуклет''
20.50 И.Сирматов. ''Яңа фатир''
21.25 Вафирә Гыйззәтуллинаның иҗат кичәсе

ОРТ

8.00 ''Чужие здесь не ходят'' Х.ф
9.15 Мультфильмы нашего детства.
10.00 15.00 0.05 Новости.
10.10 ''Непутевые заметки'' Дм.Крылова.
10.25 Пока все дома.
11.05 Утренняя звезда.
11.55 ''Служу России!''
12.20 ''Играй, гармонь любимая!''
12.50 ''Опасно для жизни!'' Х.ф
14.25 Смехопанорама.
15.20 ''Возвращение Третьяковки.
15.45 Сериал ''Симфонические тайны''.
16.10 Клуб путешественников.
16.55 Мультфейерверк.
17.40 ''Один на один''.
18.10 ''Счастливый случай''.
19.05 Погода.
19.10 ''Иван Васильевич меняет профессию'' Х.ф
21.00 Время.
21.40 Клуб ''Белый попугай''.
22.35 Лыжи. Чемпионат мира.
23.35 Футбольное обозрение.
0.15 ''Катерина, только одна любовь'' Х.ф
2.10 Программа передач.

''РОССИЯ''

9.20 ''Лотерейные новости''.
9.35 Мультфильмы.
10.05 Доброе утро, страна.
10.45 Присяга.
11.00 14.00 Вести.
11.15 Русское лото.
11.55 ''Уральские самородки''.
12.00 Книжная лавка.
12.25 ''Лешкин луг''. Д/ф. 2-я серия.
13.15 ''Романсиада''.
13.30 Человек на земле.
14.20 Лучшие игры НБА.
15.15 ''Врача вызывали?''.
15.45 Вечный двигатель.
16.15 ''Сад культуры''.
16.45 ''Ничего, кроме...''.
17.00 Волшебный мир Диснея.
18.00 Весь мир.
18.45 Мужчина и женщина.
19.25 Караоке по-русски.
20.00 Зеркало.
21.00 ''Репортаж ни о чем''.
21.15 Погода на завтра.
21.20 ''Короли российского сыска''. Х/ф.
22.20 ''Фрак народа''.
23.15 ''У всех на устах''.
23.30 У Ксюши.
0.05 Рек-тайм.
0.20 ''Суета вокруг рояля''

РИО

8.00 Шесть новостей.
8.25 8.55 Мультфильм
9.10 Детский сеанс. ''Мальчишка-двойной агент''.
10.55 Шоу еды ''Пальчики оближешь''.
11.30 Юмористическая программа.
11.55 Посольские вечера.
13.05 Канон.
13.35 Ток-шоу ''Музыка и пресса''.
14.30 Ток-шоу ''Сделай шаг''.
15.25 Спорт недели.
15.55 М/ф.
16.55 Вы - очевидец.
17.25 ''Европа плюс представляет''.
18.00 Телемагазин.
19.05 Дорожный патруль.
19.20 ''Обозреватель''.
20.05 ''Фитиль''.
20.20 Х/ф ''Год оружия''.
22.25 ''Шоу Бенни Хилла''.
22.55 ''Я люблю вампира''. Х.ф.
00.20 Теледискотека. ''Партийная зона''.

«СЕЗ КАЙСЫ ИЛ ГРАЖДАНЫ?»

«Минем апам Таҗикстаннан Норлатка күчеп кайтты. Ул Россия гражданлыгына ия була аламы?»

А.Галицина.

Гражданлыкны рәсмиләштерүгә кагылышлы бу һәм башка сорауларга район эчке эшләр бүлегенең паспорт - виза хезмәте өлкән инспекторы Венера Владимировна ЕФРЕМОВА җавап бирә:

Төрле дәүләтләрдән Россия территориясенә 1992 елның 6 февраленнән соң (Гражданлык турындагы Закон шул көнне үз көченә керде) күченеп кайтучылар гариза биреп РФ гражданлыгын алырга хокуклылар. Бу очракта кешенең элеккеге Союз составына кергән дәүләт гражданлыгы булмаска тиеш. Гаризага паспортның, туу турында таныклыкның ксерокүчермәсе, дүрт фоторәсем, тору урыныннан белешмә һәм дәүләт пошлинасы түләгәнлеккә квитанция теркәлә. Россия гражданлыгын кабул иткән һәм СССР гражданы паспорты булган кешеләрнең паспортына махсус өстәмә бит бирелә, шундый ук өстәмә бит әти - әниләре белән бергә гражданлык алган һәм 16 яше тулмаган балаларның туу турында таныклыгына да куела.

Теркәү һәм гражданлыкны торгызуның льготалы тәртибе аларга кагылмаган кешеләргә исә гражданлык кабул итүнең барлык баскычларын да үтәргә туры килә. Андый чакта китерелгән барлык документлар гражданлык мәсьәләләре буенча комиссия тарафыннан каралганнан соң РФ Президенты Указы чыгарыла. Үтенечләрне кире кагу очраклары да бар. Әйтик, кеше конституцион стройны көч кулланып үзгәртү яклы булса, эшчәнлекләре Россиянең конституцион принциплары белән ярашмый торган фиркаләрдә һәм башка оешмаларда торса, Россия Законнарында каралган җинаятьләр эшләгәне өчен җәза срогы үтә торган булса.

Гражданлык мәсьәләләре буенча гариза һәм үтенечләр район эчке эшләр бүлегенә тапшырыла. Гаризалар алты, үтенечләр тугыз ай эчендә карала.

1995 елда безгә РФ гражданлыгын рәсмиләштерүне сорап 84, былтыр 43, быелның гыйнварenda 8 гариза керде.

Халыкка уңайлы булсын өчен паспорт - виза бүлеге үзенең кабул итү сәгатьләрен үзгәртте. Хәзер без сишәмбе, чәршәмбе көннәрендә иртәнге 8 дән көндезге 12гә һәм кичке 5 тән 8 гә кадәр, җомга көнне иртәнге 8 дән көндезге 12гә, шимбә көнне иртәнге 8 дән кичке 5кә кадәр кабул итәбез.

Спорт Спорт Спорт Спорт

ТИК ЯТМЫЙБЫЗ

Гыйнвар азагы - февраль башларында безнең балалар - яшүсмерләр спорт клубы гөрләп торды: түгәрәкләр эше белән параллель рәвештә ярышлар да барды.

ЧАҢГЫ

Февральнең 6сында клуб филиаллары арасында чаңгы спорты буенча ярышлар узды. Анда беренче урынга ДЮКФП командасы чыкса, икенче - өченче урыннарны икенче һәм дүртенче мәктәпләр яшь спортчылары яуладылар.

Җиңүче командаларны район спорт комитеты Болгар шәһәрендә үткән ярышларга алып барды. Иң сөенечлесе шул, безнең ДЮКФПның яшь чаңгычысы Р.Яковлев республика зона ярышларында да яхшы нәтиҗә күрсәтте. Соңрак клубта шөгыльләнүче 4 егет һәм кыз Норлат җыелма командасы составында Казанда республика ярышларында катнаштылар.

ХОККЕЙ

Яшүсмерләр өчен моннан да мавыктыргычрак уен бармы икән? Безнең районда спортның бу төре популяр дип әйтә алмасам да, шәһәр мәктәпләре укучылары шугалакларда теләп шөгыльләнәләр. Әле күптән түгел генә хоккей буенча булып үткән ярышлар да шуны раслады. Аның беренче әйләнеше нәтиҗәләре түбәндәгечә: кече яшьтәгеләр арасында шәһәрнең өченче урта мәктәбе командасы - беренче, беренченекеләр - икенче, дүртенченекеләр өченче урынны яуладылар.

Урта яшьтәгеләр арасында беренче мәктәп командасы хоккейчыларына тиңнәр табылмады. Икенче һәм өченче урыннарны икенче һәм өченче мәктәпләр командалары бүлештеләр.

Өлкән яшьтәгеләр арасында урыннар түбәндәге тәртиптә билгеләнде: беренче урында - икенче, икенче урында - беренче, өченче урында дүртенче мәктәп командалары.

Н.АЗИЗОВ фотосы.

БАСКЕТБОЛ

Мәктәпләрнең яшь баскетболчылардан торган командалары куст ярышларында көч сынашканнан соң 16 февральдә ДЮКФП базасында баскетбол буенча финал ярышлары узды. Командалар күп килү сәбәпле ярышлар шәһәрнең ике мәктәбе спорт залында үтте. Финал уеннары исә клуб базасында узды. Иң элек шуны әйтәсем килә: ярыш киеренке, шул ук вакытта кызыклы да булды. Егетләр арасында беренчелекне икенче мәктәп командасы (укытучылары В.Севастьянов), икенче урынны Төрнәс (В.Михейкин) командасы яуладылар.

Кызлар арасындагы ярышта исә беренче мәктәп (А.Климов) беренче, Түбән Чаллы командасы (Г.Герасимов) икенче, Югары Норлат командасы (Ф.Шәйхетдинов) өченче урынга чыктылар. Җиңүче командаларга кубоклар тапшырылды.

Районыбызның яшь баскетболчылары Казанда үткән республика ярышларында да катнаштылар. Шатланып әйтә алам: алар йөз кызартмадылар. Октябрьлеләр 16 команда арасында лаеклы рәвештә дүртенче урынны яуладылар.

Ә.НӘБИУЛЛИН.

КОТЛЫЙБЫЗ!

*Норлатта яшәүче кадерле кешебез **Рәхимҗан Мәхмүт улы Мәхмүтовка** 25 февральдә 70 яшь тула. Аны юбилее белән чын күңелдән котлыйбыз.*

Тагын бер ел өстәлсә дә сиңа,
Бу ел мәңге яшәртсен.
Озын гомер, исәнлек һәм бәхет,
Зур уңышлар сиңа китерсен.

Изге теләкләр белән тормыш иптәшең, балаларың, кияү - киленнәрең һәм оныкларың.

Солдат юморы

Итекләре пычрак солдатны командир туктата:

- Ник итекләреңне чистартмыйсың?
- Анда сезнең эшегез юк.
- Минем белән ничек шулай сөйләшәсез сез!? Итегең ник чистартылмаган дип сорыйм мин сездән?
- Крем юк.
- Анда минем эшем юк. Өченче тапкыр сорыйм: ник аяк киемегез пычрак?
- Иптәш майор, анда сезнең эшегез юк, дип мин сезгә башта ук әйттем бит инде.

***

Туры почмак 100 градус була,- дип аңлата прапорщик солдатларга.

- Туксан,- дип каршы төшә солдат.

Прапорщик конспектын ачып карый да:

- Әйе шул, 90,- ди. - Йөз градуста су кайнап чыга. Тик безгә анысын истә калдыру мәҗбүри түгел.

Хәбәрчебез хаты

Почтальон алып килә...

Кычытканлы авылы хат ташучысы Суфия апа Могыйнова - һәрбер йортта көтеп алына торган кунак. Ул бу хезмәтендә 7 ел эшли инде. Шул вакыт эчендә халык ихтирамын казанды. Авылга берүзе хезмәт күрсәтә ул. Газета - журналларны, хатларны үз вакытында китерүе, ачык йөзле, тәмле сүзле булуы өчен авыл халкы үз итә, ярата аны. Болар өстенә ул пенсия акчаларын да төгәл тарата. Юкса, һава торышының нинди булуына карамастан, күз ачкысыз буранда да, карлы яңгырда да һәркөнне һәрбер йортта йөреп чыгу җиңел түгелдер, минемчә. Җаваплы һәм дә авыр хезмәтендә зур уңышлар юлдаш булсын сиңа, Суфия апа. Киләчәктә дә халык өчен исән - сау хезмәт ит!

З.ИСМӘГЫЙЛОВА.

Вироден СПИДтан коткарыр

Көньяк Африка галимнәре кеше организмын СПИДтан арындырырга сәләтле дару уйлап таптылар. Вироден дигән даруның химик составы әлегә сер итеп тотыла. СПИДның ахыргы стадиясендә, врачлар фикеренчә, исән калуга өметләре бик аз булган берничә кеше шушы даруны кулланып исән калды.

Ачыш авторлары - Претория университетында эшләүче профессор Дирк дю Плесен җитәкчелегендәге кардиологлар төркеме. Гематолог Ольга Васер сүзләренә караганда, әвироденны эшләүдә аңа төп рольләрнең берсе туры килә - яңа дару канга мидән, лимфатик бизләрдән иммунодефицит вирусын (ВИЧ) чын мәгънәсендә юып чыгару һәм кешегә практик тормышка кайту мөмкинлеге бирә. Препарат инде СПИД белән авыручы кешеләрнең хәлен җитди яхшырта.

Бу илдәге халыкның 9 процентына диярлек, ягъни 4 миллион кешегә үлем китерүче вирус йоккан. Хөкүмәт вироден даруы белән эшне дәвам иттерү өчен акча эзләп табарга риза булды. Вироденның зур өстенлекләреннән берсе шуннан гыйбарәт, ул чагыштырмача арзан компонентлардан кушып ясалган һәм СПИД белән авыручыларның аны сатып алырга хәленнән килер.

(«В.Т.»)

РӘХӘТЛӘНГӘННӘР ДИ ИМЕШ...

Авиаһәлакәтләр тарихында иң зурысы Тенериф утравында була. Очып китү полосасында ике «Боинг - 747» бәрелешү нәтиҗәсендә ул чакта 600ләп кеше үлә. Әмма бу һәлакәтнең башкача гаҗәп драмалары да була. Голландия самолетында һәлак булучылар арасында элекке көнне иренә иптәш кызлары белән берничә көнгә Испаниягә китәм дип әйтеп киткән бер ханым да була. Ә чынлыкта ул иренең иң якын дусларыннан берсе исәпләнгән кавалеры белән Канар утрауларына юл тоткан икән.

«Гаилә драмалары»ның икенче герое - Голландияле бизнесмен. Хатыны аны фирма эшләре белән Швейцариягә китте дип утыра. Ә ире яшь бер нәрсә белән Лас - Пальмаска юл тота. Хатынында шик уятмас өчен бизнесмен аның исеменә открытка язып, аны Цюрихтан почтага салу өчен бер дустына биреп җибәрә. Хатынын үлеп яратуы турында язган ул открыткасы бизнесменны күмеп ике көн узгач килеп төшә.

Белдерүләр

Сатабыз

Әфган поселогында төзелеп бетмәгән йорт, кыйммәт түгел. 60 лет Октября ур., 9 - 4 адресы буенча кичке 5 тән соң мөрәҗәгать итәргә.

***

«Орион» телевизоры, яздыра торган «Самсунг» видеоплейры. Тел.: 5 - 28 - 15.

***

Норлатта 32 кв.метрлы шәхси йорт (газ ягып җылытыла, коесы, мунчасы, каралты - курасы, 11 сутый бакчасы бар). Адрес: Островский ур., 39.

Куйбышев урамында элекке автовокзал бинасында «Автозапчастьләр» кибете ачылды. Анда кешечә генә бәягә «ВАЗ»га күп төрле запас частьләр бар.

Автомобиль ияләренә!

«Дилижанс» кибете УАЗ, ГАЗ - 53 машиналарына киң ассортиментта запас частьләр сата. Акчаны күчерү юлы белән дә түләп була.

Көн саен иртәнге 8дән кичке 5кә кадәр эшлибез. Адресыбыз: Норлат шәһәре, К.Маркс ур., 12.

Тел.: 2 - 19 - 77.

БАШ МӨХӘРРИР **Р.Ф.ҖАМАЛИЕВ.**

МӨХӘРРИР **С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА**

Учредительләр: Октябрь район хакимияте һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбе, җомга, шимбә көннәрендә чыга, рус һәм чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Норлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19.

Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм авыл хуҗалыгы бүлеге - 2-22-51, Советлар һәм җәмәгать оешмалары тормышы, чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-10-44, җаваплы сәркәтип - 2-18-67, рус теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия, реклама бүлеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм матбугат Министрлыгында 34 нче номерлы таныклык белән теркәлде.

Ульяновск өлкәсе матбугат һәм мәгълүмат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләме - 1 басма табак. Тираж 2071 данә. Заказ № 5737